

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE-OKOLIE
Štúrova 7, 041 47 Košice

Číslo: 1 Pv 240/23/8806-8
EEČ: 2-65-1293-2023

Košice 31.07.2023

U Z N E S E N X X X X X E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice-okolie

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

vo Vyšnom Medzeve, okres Košice - okolie ako rodič mal. XXXXX. XXXXX., nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, XXXXX, okres Košice - okolie, žiačky XXXXX triedy Základnej školy - Grundschule Medzev, Štóska 183, Medzev, okres Košice - okolie umožnila svojmu dieťaťu viesť záhaľčivý spôsob života, a to tým spôsobom, že zanedbala jej povinnú školskú dochádzku, pričom v priebehu školského roka 2022/2023, v dobe od 05.09.2022 do 11.05.2023 bez ospravedlnenia vynechala 45 vyučovacích hodín, hoci bola zo strany školy pravidelne upozorňovaná na nedbalú školskú dochádzku a opakovane jej boli zasielané oznámenie o zhoršení povinnej školskej dochádzky Obci Vyšný Medzev, Hrdinov SNP 152,

obci Vyšný Medzev, so sídlom Hrdinov SNP 152, okr. Košice - okolie,

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach – okolie, Obvodného oddelenia PZ Jasov (ďalej len „poverený príslušník PZ“) sp. zn. ORP-267/JA-KS-2023 zo dňa 19.5.2023 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že vo Vyšnom Medzeve, okres Košice - okolie ako rodič ml. XXXXX. XXXXX., nar. XXXXX, žiačky XXXXX triedy Základnej školy - Grundschule Medzev, Štóska 183, Medzev, okres XXXXX - okolie umožnila svojmu dieťaťu viesť záhaľčivý spôsob života a to tým spôsobom, že zanedbala jej povinnú školskú dochádzku, pričom v priebehu školského roka 2022/2023, v dobe od 05.09.2022 do 11.05.2023 bez ospravedlnenia vynechala 137 vyučovacích hodín, hoci bola zo strany školy pravidelne upozorňovaná na nedbalú školskú dochádzku a opakovane jej boli zasielané oznámenie o zhoršení povinnej školskej dochádzky obci Vyšný Medzev, Hrdinov SNP 152.

Po vykonaní príslušného dokazovania poverený príslušník PZ predložil dňa 18.7.2023 vyšetrovací spis s návrhom na postúpenie veci, s ktorým som sa stotožnil. Vyhodnotením všetkých dôkazov obsiahnutých vo vyšetrovacom spise som dospel k záveru, že návrh povereného príslušníka PZ na postúpenie veci voči osobe obvinenej je dôvodný, nakoľko nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Obvinená vo svojom výsluchu okrem iného uviedla, že je matkou mal. XXXXX. XXXXX. o ktorú sa stará sama, nakoľko ju druh opustil. Dcéra v školskom roku 2022/2023 navštevovala Základnú školu v Medzeve, kde bola žiačkou XXXXX triedy. Od triedneho učiteľa má vedomosť o tom, že jej dcéra do školy nechodila a že mala veľa neospravedlnených hodín. Na svoju obranu uviedla, že maloletá ráno odchádzala do školy a poobede sa vracala. To, že v škole vôbec nebola, sa dozvedela zo školy. Kde sa túlala nevie uviesť, ale chodila vonku s kamarátkou. Vyjadrila presvedčenie, že teraz už bude dobre, nakoľko dcéra má obavu, že mama pôjde do basy. Má desať detí a doteraz nemala žiadne problémy, aby jej niektoré z nich nechodilo do školy. Ťažkosti mala iba s mal. XXXXX. XXXXX., a to od času keď vyrástla a začala sa túlať s kamarátmi. Teraz celej veci ľutuje. Vyhlásila, že dohliadne, aby dcéra do školy chodila tak ako má, aby viacej nemala s ňou problémy, ešte viac bude na to dozerať aj keď je na všetko sama.

V procesnom postavení poškodeného bol vypočutý JUDr. Igor Milichovský, ktorý bol ako advokát ustanovený uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 6Tp/17/2023 zo dňa 09.06.2023 na výkon práv ml. poškodenej XXXXX. XXXXX., nar. XXXXX, nakoľko zákonný zástupca XXXXX bola v tomto prípade obvinená zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže v súvislosti so záškoláctvom svojej dcéry. Ďalej uviedol, že bol prítomný pri výsluchu maloletej, ktorá po zákonom poučení využila svojho práva a odmietla vypovedať.

V priebehu skráteného vyšetrovania bola vypočutá svedkyňa XXXXX, ktorá okrem iného uviedla, že pracuje ako zástupkyňa v Základnej škole - Grundschule Medzev, okres Košice - okolie. K maloletej žiačke ozrejmila, že v školskom roku 2022/2023 od 05.09.2022 do 11.05.2023 vymeškala celkovo 137 neospravedlnených

vyučovacích hodín. Konkrétne za mesiac september 2022 2 vyučovacie hodiny, za mesiac október 2022 23 vyučovacích hodín, za mesiac november 2022 24 vyučovacích hodín, za mesiac december 2022 6 vyučovacích hodín za mesiac január 2023 30 vyučovacích hodín, za mesiac február 2023 11 vyučovacích hodín, za mesiac marec 2023 vyučovacích hodín, za mesiac apríl 2023 1 vyučovaciu hodinu a za mesiac máj 2023 do 11.05.2023 vrátane vymeškala bez ospravedlnenia 22 vyučovacích hodín. Žiačka pochádza zo sociálne slabšej rodiny, do školy chodí upravená v rámci svojich možností. Boli vykonané opatrenia na zabezpečenie jej školskej dochádzky, akými boli opakovane zasielané upozornenia, ale k žiadnej náprave nedošlo.

Počet celkovo vymeškaných hodín bol objektivizovaný výpisom z triednej knihy v nadväznosti na správu obce Vyšný Medzev. Zo správy vypracovanej obcou Vyšný Medzev, doručenej orgánom činným v trestnom konaní po vznesení obvinenia bolo zistené, že XXXXX bola dňa 12.04.2023 na ústnom pojednávaní prejedaná za priestupok na úseku školstva a výchovy mládeže podľa § 31 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „priestupkový zákona“), ktorého sa dopustila tým, že jej dcéra XXXXX. XXXXX. od mesiaca október 2022 do mesiaca január 2023 vymeškala 92 neospravedlnených hodín, pričom jej bola za to uložená bloková pokuta vo výške 30,- €, ktorú aj zaplatila. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 12.4.2023.

Vo vyšetrovacom spise sú zažurnalizované upozornenia školy o zanedbávaní školskej dochádzky, ktorých prevzatie obvinená potvrdila svojim podpisom.

Podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožní jej viesť záhalčivý alebo nemravný život, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 8 Tr. zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že na to, aby bolo možné konkrétne konanie páchatel'a posudzovať ako konkrétny trestný čin, musí konanie páchatel'a napĺňať všetky formálne, ako aj materiálne znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Skutková podstata trestného činu teda predstavuje súhrn znakov vytvárajúcich typizáciu určitého ľudského správania ako konkrétne legislatívne vyjadrenie určitého trestného činu.

Pre naplnenie znakov trestného činu teda podľa tejto zákonnej definície musia byť splnené dve podmienky. Prvou je, že musí ísť o protiprávny čin a druhou, že jeho znaky musia byť uvedené v Trestnom zákone. V zásade sa pritom predpokladá, že čin, ktorý vykazuje znaky uvedené v skutkovej podstate trestných činov uvedených v osobitnej časti Trestného zákona, je aj protiprávny. Pod pojmom „znaky uvedené v Trestnom zákone“ sa rozumejú znaky objektívnej i subjektívnej povahy, ktoré obsahujú jednotlivé skutkové podstaty trestných činov obsiahnutých v Trestnom zákone.

Objektívna stránka trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže spočíva v konaní páchatel'a, ktorý vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako

osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia niektorou z foriem uvedených v tomto ustanovení. Objektom tohto trestného činu je mravná výchova osôb mladších ako osemnásť rokov.

Pri danom prečine pritom vždy treba brať do úvahy rozsah hodín, ktoré bez ospravedlnenia žiak vynechá. Na vyvodenie trestnej zodpovednosti sa vyžaduje vymeškať 100 vyučovacích hodín bez ospravedlnenia, pričom rodič bol na túto skutočnosť školou upozornený. Do úvahy je však potrebné vziať aj predchádzajúce rozhodnutia obce ako príslušného správneho orgánu prenesenej pôsobnosti štátnej správy, ktorá postihuje rodiča za priestupok súvisiaci so záškoláctvom.

Pokiaľ teda ide o konanie obvinenej, tá už bola za sporné školské obdobie priestupkovým orgánom postihnutá blokovou pokutou. Jednalo sa o obdobie školskej dochádzky od mesiaca október 2022 do mesiaca január 2023, čo tvorilo spolu 92 neospravedlnených hodín. Existencia dodatočne zisteného priestupkového postihnutia za totožný skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, tvorí prekážku rozhodnutej veci ne bis in idem, ktorá je vedľajšie upravená v čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd. Aj keď v Trestnom poriadku sa zásada ne bis in idem podľa znenia § 2 ods. 8 a § 9 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku aplikuje len v prípade trestného činu, je potrebné tieto ustanovenia interpretovať v tom duchu, že sa zákaz dvojitého potrestania vzťahuje i na priestupkové postihnutie.

Podľa § 2 ods. 8 Tr. poriadku nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevyklučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienčne zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieru a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené.

Podľa článku 50 Ústavy SR nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevyklučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Možno konštatovať, že postihnutie obvinenej za totožný skutok v priestupkovom konaní za obdobie, za ktoré jej bolo vznesené obvinenie, tvorí prekážku ďalšieho vedenia konania. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné odčítať počet vymeškaných neospravedlnených hodín postihnutých v priestupkovom konaní od celkového počtu hodín, pre ktoré bolo vznesené obvinenie. Nakoľko počet vymeškaných hodín tvorí po tomto odpočte iba 45 hodín, nebola konaním obvinenej dosiahnutá hranica trestnoprávnej zodpovednosti.

S ohľadom na popisované okolnosti však možno ostatnú časť vymeškaných hodín posúdiť ako priestupok, ktorý prejednáva správny orgán, v danom prípade obec Vyšný Medzev. Miestna príslušnosť obce riešiť priestupky a správne delikty na úseku povinnej školskej dochádzky je založená ust. § 55 ods. 1 priestupkového

zákona a vecná na základe ust. § 37a ods. 1 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o školstve“). Predmetná legislatíva dáva obci právomoc vykonávať štátnu správu v prvom stupni a zároveň aj povinnosť sankcionovať priestupcu pokutou, a to aj opakovane.

Priestupkom alebo správnym deliktom v zmysle § 37 ods. 1 písm. b) a § 37a ods. 1 písm. b) zákona o školstve sa má na mysli neospravedlnené vynechanie viac ako 15 vyučovacích hodín v kalendárnom mesiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, alebo viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obvinená svojím konaním môže pokrývať správny delikt v danom rozsahu.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 Tr. poriadku prokurátor postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Vyššie citovaným ustanovením sa upravuje postup, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol príslušný orgán posúdiť ako priestupok, iný správny delikt, alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní. V prípade, ak teda orgán činný v trestnom konaní dospeje k záveru (a to aj po začatí trestného stíhania, eventuálne aj po vznesení obvinenia), že posudzovaný skutok nevykazuje zákonné znaky žiadneho trestného činu, avšak tento by mohol mať znaky priestupku, je daná jeho povinnosť postúpiť vec príslušnému správne orgánu.

Vzhľadom na vyššie uvedené bolo preto potrebné rozhodnúť o postúpení veci v intenciách výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Tomáš Richter
prokurátor